

GLAS SVOBODE.

Slovenci-bratje združimo se! V slogi je moč!

Stev. 35.

Chicago, Ill. 25 septembra 1903

Leto II

Paganska načela so vzrok protivenju rimskega klerikalizma proti socializmu.

Duhovščina kriči na vse grlob: Socialisti so brezverci, ne poslušajte jih, če ne boste zapadli hudici!

Da pa duhovščina sama ni povsem sigurna nebes, to nam sijajno dokazujejo zadnji dnevi papeža Leona XIII. na zemlji. Kako krčevito se je stari mož tega imena oklepal življenja! Lep prizor bil je to res! Zastopnik samega Boga — kakor se je sam rad nazival in kakor ga je imenovala slepa druhal takozvani vernikov — se je strahopet bal trenutka, kateri ga je imel potisniti čez prag, vezoč to življenje z drugim. Ali je imel mož res toliko strahu pred onim, katerega je zastopal na svetu, da se je bal stopiti pred njega? Ali je duša umirajočega trepetala pred odgovornostjo, katero bo zaveval oni, kateri je poslal svojega sina Krista na zemljo, da uči človečanstvo pravo vero? Ako je umirajoči Lev razmišljal svoje življenje in visoko stopinjo, katero je zastopal pred svetovi: ako je pomislil na nebrojne milijone denarja, drago kamenje in druge dragocenosti, katere je moral zapustiti — tedaj ga je moral pretresti strah, ako se je spomnil osebe ustanovitelja vere, kateri je prišel na svet v stanu, da so ga morali položiti na slamo v hlevu in ki je izdihnil svojo, za človeški rod gorečo dušo, na lesu, na katerega so bili pribiti njegovi goli tidi z železom. O ti reven božji sin, kako popolnoma je objenala tvoja duša celi človeški rod in kako radostno si žrtvoval svoje življenje na križu v svrhu zveličanja vseh umirajočih!

Kaj pa papež?! Taj je le mislil na to, kako bi si podaljšal življenje; vse njegove misli so se sukale okoli njegove osebe in kako bi se dlje vihlet palico sužnosti nad svojimi verniki. Da, odrgati se ni mogel od življenja in od bogatije, katero je nakupil. Pač, groza ga je morala obhajati, če je pomislil na milijone stradalajočih trpinov in sirot, ki vijejo v obupu roke proti nebu.

Te in enake misli so se morale v strašni črti vrstiti pred papeževimi očmi zadnje dneve njegovega življenja.

Pač je moral stokrat zajeziti: Revni delavski stan in vi vsi obloženi s težavami tega sveta, prosili ste me pomoči in kruha, jaz pa sem vam dal kamen — prazno besedičenje. Vedel sem, da bo sledil mojim besedam o delavskem vprašanju le oholi odmev in vendar sem jih trosil med delavstvo, ker sem bil prepričan, da vstrežem s tem mogočnejšem (kapitalistom, vladarjem itd.) tega sveta. O Bog, usmili se moje duše, četudi se nisem jaz usmilil revnih delavcev in vseh onih ne, katere tlači osoda najbolj.

Da, umrli papež je bil poln človeških slabosti, niti njegova navidezno visoka stopinja v človeški družbi ga ni varovala pred njimi, enako drugim ljudem je bil podvržen slabostim. Tako si je n. pr. pridjal pridevek "grof", a znano je v njegovem rojstnem kraju, da ni bila rodovina Pecci nikdar plemeni tega stanu. Znano je tudi, da so ga imeli pred leti na sumu, da je bogatajec. Kdo bi mogel naštet vse papeže, kardinale, škofo in duhovce, kateri niso verovali v to, kar so zapovedali verovati drugim? Ne kazalo bi pa to očitno kazati, kajti potem bi prošli zanje mastni dohodki in brezskrbno življenje.

Da v vseh verah, katere so sedaj med takozvanimi kulturnimi narodi razširjene, je paganstvo globoko vkoreninjeno. Vera, katero je Kristus učil, je prava, edina prava. Vcepjena pa je bila na pagansko deblo in v teku časa je paganzem tako prevladal njeno moč, da sedaj skoro več sledu ni o njej.

Pagani so častili razne bogove, vpejali so sužnost in krvavo žrtvovanje ljudi. Razni paganski bogovi so predstavljali razne živalske strasti in dančane — pod izgovor kristjansko civilizacije — ima-

mo ravno tisto prikazen. Prvi in najvišji Bog je sedaj denar. Pred tem se uklanja vse, najbolj pa duhovščina. Zakaj? Zato, ker se zmore z denarjem nasititi vsako živalsko strast. Da pa zamorejo slepiti svet, se uklanjajo navidezno Bogu, katerega pa njih srce ne pozna. Pa ne samo to! Oni kažejo na tega Boga — na Boga, kateri je ustvaril ta svet in vse — ter pravijo svojim vernikom: "Ako nam daš, Bogu daš!"

To je pravi pravcati paganzem! Devetnajst sto let je moralo preteči, predno je prava luč obsvetila Kristusovo vero. Toliko dolgega časa je prešlo, predno je v mase ljudstva prodrlo pravo spoznanje Kristusovih besed — naukov. Rimski klerikalizem pa je bil najbolj kriv, da se je ovirala in ugonobovala socialistična ideja toliko dolgo, ker on ve, da mu bode po upeljavi socializma odklenalo za vselej.

Ako so besede: "Ljubite svojega bližnjega, kakor sami sebe" kristjanske — potem je svet dosihdoh še malo kristjanstva okusil. Ropanje, zatiranje in trpinčenje — to se je vršilo proti slabotnim in revnim. Socializem pa hoče ravno tehi pomagati, on hoče vsim pravičniti biti, ker on ne pozna nobene razlike med pojedinci.

Da, reči moramo, da bo vera v marsikaterem oziru opešala pod socializmom. Na primer: ako bo kje na Dolenjskem pobila toča polje, potem ne bo mogel nobeden župnik trditi, da je to kazen božja. Toča ali ne toča, Dolenjci bodo imeli pod socializmom vedno dosti in dobro jesti, ker socialistična uprava bo skrbel, da se bo dovažal živež iz krajev, kjer je bilo dovolj pridelkov. Ako bo potem poplavila voda kake kraje, ne bodo rekli ljudje, da jih je Bog kaznoval. Prištevati bodo to le zanikernosti dotičnih krajanov in obena uprava bo skrbel, da se to ne ponovi.

Vojske, kuga in druge šibe božje — kakor se te nezgode imenujejo sedaj — ne bodo obiskovale več človečanstvo, ker socializem bo znal to vse prej odvrniti.

Največja pošast sedanjih časov — kapitalizem — bo takrat uničena. Nič več ne bo potem koval kapitalizem verig delavcem; nič več ne bo gojil najgrše strasti v srcih ljudi. Umor, pobjo, rop, tatvina — vse, vse bo prenehalo, ker vsak zemljan bo imel vedno dovolj živeža za obstanek.

Ni čuda, da bo potem pešala vera. Pa kaka vera? Prazna in vražja vera bo pokazala pete, prava vera — Kristusova pristna vera — pa bo zavzela najvišje mesto, ker postala bo — meso. Ljudje pod socializmom ne bodo obračali več oči proti nebu, zdihovali in mledovali, če bo treba svojim bližnjim olajšati težave. Brez vsega hrupa in bahanja bodo spolnili dejansko svojo dolžnost. Prazno-verstvo, paganska načela in rimska hincjalizem — vse to bo nehalo pod socializmom.

Duhovščina bo potem omejevala svoje delo na razvoj človeških čustev, kateri povzdigujejo človečanstvo proti nebu. Za to nalogo ji bo ostalo vedno dovolj časa po dovršenju telesnega dela, potrebnega v zaslužek njihovega življenja. Da pa bo zamogla duhovščina zavzeti tako vzvišeno in častno stopinjo, se bo ji treba povzdigniti nad samopasno življenje, kateremu je propadla v sedanjih časih.

Paganstvo, barbarstvo, turško pohotnost — vse to bodo morali duhovni odložiti.

Vsak duhovni pastir, kateri smatra svoj poklic za božji poklic, bi moral ta srečni čas pričakovati z največjo nestrpnostjo, ker uredniče se bodo potem besede svetega pisma: *En hlev, ena čreda!*

KDO?

od rojakov naj bi bil tako ozko-srčen, da bi ne šel na koncert našega vrliga slov. del. pevsk. zbora "Orel". V soboto 26. t. m. bomo prvičkrat v Chicagu (v Popovičevi dvorani 587 Centre Ave.) slišali popevati mile slov. pesni. Na veselo snidenje!

Se enkrat našim politikujočim popom.

"Am. Sl." razpravlja v svoji 25. številki na dolgo in široko o delavskem vprašanju in zaključuje logično: "Na obeh straneh se bije srditi boj in kaj bo konec tega, je težko prerokovati. Mir bi pa v najkrajšem času nastal, če bi hotelo človeštvo poslušati glas velicega kneza miru in zvestega prijatelja delavcev, našega slavno vladujočega (verjamo, da je to kaj lahko mogoče pri tolikem, iz ljudstva izpresnanem, bogastvu a nakopičeni milijardi, namočeni z delavsko krvjo, vpijejo dan za dnevom silnejše po preosnovi današnjega sistema — izžemanja!) sv. očeta papeža Leona Trinajstega. Če bi se človeštvo vrnilo h křščanstvu; kajti bogatin in ubozeč obadva sta po božji podobi. Samo na tej poti bi se mogla doseči sprava med kapitalom in delom."

To so jako pomenljive besede "Am. Sl." ali čudom se čudimo, da se to katoliško glasilo obrača le na adreso skoz in skoz zmučenega delavstva. Ali bi ne bilo umestnejše, dati si duška proti tiranom, ki tlačijo, po je jednaki poľobi, vstvarjena bitja? Kaj nam je že vendar dostojen panogalo katoliško voditeljstvo in koristil katoliški zaščit? Z eno besedo, odkar so nekateri postopali začeli slepariti svoje brate — prav nič! Nasprotno se je katoliško voditeljstvo potegovalo prej kot slej samo za kapitalistične lopove, da si je zamoglo pri tem tudi ono politično šrambe z zlatom celega sveta. Večina zemljanov nima mnogokrat kaj jesti, med tem, ko so se v posameznih rokah, bodi si posvetnih ali cerkvenih, nakopičili milijardi premoženja napostenim potom. Ljudstvo je bilo oropano za one milijarde — oropano za vse, celo svoje duševne zmožnosti. In zdaj, ko moramo to, makari nehote, priznati, naj se pustimo še dlje mrcvaritvi od kapitalizma in popstva? Nikakor ne! Zastaviti moramo vse svoje moči, če hočemo priti do svojih ciljev — res, do "jednakosti" vseh ljudi na zemlji. Ta boj je svet boj, potrebuje sicer mnogo žrtve ali to naj nas ne prestraši, saj v istini nimamo itak nič za izgubiti, pač pa vse za pridobiti. Naši kapitalistični in politični nastopniki sploh — med katere štejejo tudi "Am. Sl.", saj se je še nedavno prodal republikancem za \$500, med tem, ko je "N. D." le semintje "mevžala", ter "Mir" bil odločen demokratski prista — bi pač radi, da bi ostalo vse pri starem, zato njihova židovska, visoka, egoistična prijaznost napram papežu in njegovim hlapcem, kateri naj bi jim — četudi za židovske novice, kar se čestokrat zgodi — pomagali krotiti že ne več popolnoma ubogljivo maso ljudstva.

Vprašamo torej, kdo naj se vklopi, če hočemo priti do naravnega, enakomernega razvoja človeštva; oni maloštevilni sleparji in tirani od najmočnejšega, lopovskega vladarja navzdol, ali ona nesrečna masa ljudstva, ki se nima že itak nikamor vkloniti več, ker čima družega, kakor svoje žuljave roke? Na to vse imamo kaj lahek odgovor! Zemlja se more dati onemu nazaj, kojega je, to je — ljudstvo, šele potem bo zavladal vesoljni mir. Vsi smo iz zemlje! Naravno torej, da imamo vsi jednako pravico do uživanja, a ne, da se bode celo psu gospodskega postopača godilo bolje, kakor onemu, ki kroti naravo in sploh pridelava vse.

Naše načelo je neizprosno boj za pravice ljudstva ne glede na svete ali nesvete humbukarije. Kdor ima v resnici srce za ljudstvo, more tudi delati zanj in ga v prvi vrsti — brez fanatičnega verstva — podučevati, kajti le veda ga povzdigne do svetovne delavske organizacije, katera ima blagi namen zdrobiti kapitalistično hijeno v prah in pepel in na razvalinah tisočletnega brezmejnega ropstva, postaviti temelj novi dobi — ljudski pravici!

"Am. Sl." kot sinček družih takih listov, nas slepi s praznimi besedami, da nam je mogoče zboljšati si svoje stanje in priti do jednaki vslehi ljudji le, če se dovede človeštvo zopet nazaj h Kristusu kralju — kojemu se pa ravno ljudstvo še nikdar odtujilo ni — takoj potem pa trdi, da so delavske organizacije provzročile motenje in zdražbo s štrajki, koji naj bi bili človeštvu nevarni — in glede na to naj bi delavci spoštovali celo pravice kapitalistov.

Ne vemo ali zapuša jolietkega Franceljna spomin ali se je vsaj malce spreobrnil in hoče — četudi indirektno — s takim dvomnim pisanjem prepričati ljudstvo sam, da je vse vkup en "svindel". Kako naj vendar pridemo do jednakosti vseh ljudi, če pa naj pripoznavamo višje pravice kapitalistov. Vi v Jolietu, ali vidite moralno zausnico, katero ste si jo sami sebi prisolili? Vprašamo torej, na kak način naj se reši to pereče delavsko vprašanje?! Uzor bedaka pač nismo, da se bodedo sprizanjili z mislijo, da le tedaj, če se naprej opravljamo hlapčevska dela drugim v korist in razkošje. Če niso do lanes omeščale naše in solze naših otrok kapitalističnih vserparjev, jih ne bodo tudi poslej, da — še manj! Kruteč kot delič, negovan od krutih rok, ima v sebi vse prejkot usmiljeno srce. Že sedaj padajo naše žene in dekleta tem pohotnejem v roke, kaj bi pa bilo šele potem, če bi mi mirno gledali ali celo odobravali razvijanje te ostužne prostitucije.

Sleparji ljudstva! Obrnite se torej pred vsem na adreso kapitalistov in dovedite prvo te nazaj h Kristusu kralju in v hipu bo vsak boj za obstanek ponel med nami. A dokler bodete hodili sami roko v roki s kapitalisti — bodi si tudi židovske ali mohamedanske krvi — in protežirali prostitucijo, se more delavstvo organizirati samo zase in brezobzirno manovrirati tako, kakor mu zaukazuje to božja volja sama, izražena v — naravi!

Za slovensko narodno Jednoto.

Naj spimo ali naj delujemo na prbnjo slov. naroda?

V aredo dne 23. sept. se je ustanovilo v Chicagu novo društvo pod imenom "Slavija", v katero se je upisalo še isti večer 62 udov. Društvo, sestavljeno večinoma iz rodoljubnih mož raznih starih družtev, je namen ustanoviti slovensko narodno jednoto. Za "Slavijo" stoji še drugo močno društvo, katero podpira z vso požrtvovalnostjo narodno idejo. Pri prvi seji, ki se je sklicala iz vseh čik. slov. zanesljivih krogov, se je sklenilo sklicati novo veliko zborovanje vseh lokalnih Slovencev. Ta seja, na katero se vabijo uljudno vsi rojaki, se bo vršila v nedeljo 4. oktobra ob 2. uri popoldne v Popovičevi dvorani 587 Centre Ave. Slovenci, posebno taki, ki niste še v nobenem društvu, v nobeni jednoti, pridite zanesljivo, udeležite se zborovanja, kajti volil se bo odbor, ki bo začel takoj delovati na ustanovitev narodne jednote v središču Amerike. Nihče, ki nosi blagor slov. naroda v svojem srcu, naj ne izostane!

Zunanja društva, kolikor nam je znanih, dobe v kratkem po enem ali drugem gospodu tiskana pojasnila in vabilo na glavno jednotno zborovanje, ki se bo vršilo dne 13. decembra 1903. Čim se oglasi potem zadostno število udov — da se doseže določeno število — se Jednota takoj uradno razglašuje in začne poslovati, drugače se še nekoliko odloži, kar se bo dalo vsem pravočasno vedeti. Zunanji rodoljubi, delujte za narodno prubjo in ne odlašajte s oristopom. O stvari se bo govorilo še. Društvo, ki bi ne moglo poslati svojega zastopnika na glavno zborovanje, pooblasti lahko kakšnega tukaj živečega, zanesljivega Slovenca.

"Naprej", bodi naše geslo!
Začasni odbor "Slavije"

KDOR želi potovati v staro domovino ali od tam v Ameriko, naj se zagnano obrne na "GLAS SVOBODE" 563 Throop St. Chicago, Ill. Postrešan bo vsak rojak kar najbolje. Glasna zveza z najboljšimi prekomorskimi črtami.

Razgled po svetu.

VSTAJA V MACEDONIJI.

Nemški cesar je baje predlagal na Dunaju, naj se pusti sultanu popolnoma prasto roko pri potlačanju revolucije. — Iz Sofije se poroča, da ima Bolgarska v osmih dneh lahko 200.000 izvežbanih vojakov na meji. Iz drugega poročila posnemamo zopet, da je sultan zadovoljen dati Macedoniji samostojno upravo, toda ne pod internacionalno kontrolo.

Srbski listi prinašajo vest, da se z vsakim dnevom pričakuje zveze Srbije z Bolgarsko proti Turčiji. Več srbskih krdel je prekoračilo mejo in udrl v Macedonijo, kjer se udeležujejo bojev proti Turkom.

Neki odlični voditelj vstave je baje priznal poročevalcu lista "Daily Mail", da so insurgenti razpostavili na meji na tisoče ljudi, kateri se bavijo noč in dan samo z napravljanjem bomb in z razstrelno tvarino. Oni ne računajo posebno veliko na vojsko med Turško in Bolgarsko, toda z istim dnevom, ko bodo slišali, da ni imel sestanek ruskega cara z avstrijskim cesarjem nobene prave določbe v prilogi Macedonije, se bo začelo iz strani insurgentov tako klanje, požiganje in uničevanje, kakoršno se dosihdoh še ni doživelo. Turško divjanje bo ostalo prava igrača proti temu, kar bodo upirajali vstaji. Revolucionarni prapor se bo razvil v vsakem okraju. Vsaka vas, bodisi da so prebivalci prijatelji ali sovražniki, bo popolnoma uničena, prizanašalo se ne bo niti največjim mestom; zavladala bo "anarhija" v toliki meri, da se bodo Turki sami od sebe umaknili in prepustili deželo ostalim Macedoncem. Za te zadnje operacije se je izvolilo obmejne okraje, da zamore tako slišati vsa Evropa ubupni klic umirajočega naroda in uničiti Turke (?).

V neki avdienci, dovoljeni ruskemu poslaniku v Carigradu, je sultan obžaloval prestopke turških vojakov v vilajetu Monastir in Adrianopol. Rekel je, da se je izdalo strogo povelje, da se taka divjanja več ne ponove. — Nemški poslanik Bieberstein je bil tudi sprejet v avdienci. Sultan je izjavil, da se nagiba revolucija k koncu. V nekaterih okrajih je baje vstaja že popolnoma udušena.

Uradna poročila iz Saloniki pa so vzlic temu polna raznih prask med Turki in vstaji okoli Monastira. Insurgenti so bili povsod tepeni. Bolgarska vlada je pojasnila v diplomatskih krogih, da nima zadnja izjava, poslana veseliam, nikače zveze s kakim ultimatom, pač pa je le en sklic, kateri naj bi veselice omečil, da bi storile korake predno bi bilo prepozno. Bolgarska vlada je sicer odločena ostati nevtralna do zadnjega trenutka, ali ona si je sveta, da ne bo mogla vedno mirno gledati, kako se iztreblja bolgarski živelj v Macedoniji in to še z ozirrom na to, da bolgarsko ljudstvo neprenehoma sili vlado k sovražnem nastopu proti Turčiji. Revolucionarni odbor nastavlja razne zanjke, ki bi naj provzročile kako provokacijo.

Turška posadka v Melniku, 65 milj vzhodno Saloniki, je že dlje časa oblegana od insurgentov pod vodstvom svoječasnih bolgarskih častnikov. Vsa turška bojna sila iz Danakumaja in Razloga je odkorakala proti Turčiji. Revolucijonarni odbor nastavlja razne zanjke, ki bi naj provzročile kako provokacijo.

Turška posadka v Melniku, 65 milj vzhodno Saloniki, je že dlje časa oblegana od insurgentov pod vodstvom svoječasnih bolgarskih častnikov. Vsa turška bojna sila iz Danakumaja in Razloga je odkorakala proti Turčiji. Revolucijonarni odbor nastavlja razne zanjke, ki bi naj provzročile kako provokacijo.

Nesreča.

Draždane, 23. sept. — Socialistična stranka je izgubila eno vneto pristajinjo in veliko dobrotnico. Grofica Adele Oriola-Wengersky je umrla večeraj v Draždanih, stara šele 36 let. Leto 1891 se je poročila z grofom Joachim Oriolo. Mladi par je imel pristop v najboljše draždanske kroge, celo na dvoru je igral eno največjih vlog, dokler ni prestopila grofica k socialistom in se dala vpisati v socialističen klub.

Za svoje prepričanje je žrtvovala marsikateri tisočak. Obiskovala je tudi jako rada socialistična predavanja, tako ni lansko leto izpustila niti enega soc. zasedanja v Monakovem.

Avstro-Ogrsko.

Dunaj, 23. sept. — Kakor poročajo razni časniki, se ruski car pri svojem obisku na Dunaju ne bo pokazal na ulicah, ker so socialistična društva sklenila demonstrirati, da pokažejo tako svoje simpatije do ruskih štrajkarjev. Car se bo mudil le pol dneva na Dunaju potem se odpelje s cesarjem na lov na Štajersko.

Ameriške vesti.

Iz delavskih krogov.

Victor, Colo., 23. sept. — Ko so šli večeraj skabi, kateri so došli iz Minnesote, da so zavzeli mesta stavkujočih rudarjev, k jedi, so bili zasmehovani od kakih 500 štrajkarjev. Šele oddelek kavalerie je raznel zadnje. General Chase je izjavil, da ostane vojaštvo toliko časa tukaj, dokler ne bo konec štrajku, ne glede na to, koliko časa bo ta še trpel.

Telluride, Colo., 23. sept. — Lokalna unija v Ophiru je sklenila prenehati z delom v Butterfly-Terrible jamah.

Cooperstown, N. Y., 23. sept. — Pravo pravcato kapitalistično lopovstvo se je izigralo večeraj tukaj. Italijanski delavci Oneonta poulične železnice, ki so imeli zahtevati plačo za dva meseca nazaj, so slednji izgubili potrpljenje ter začeli demonstrirati proti upravnemu vodstvu. Posledica tega je bila, da se je takoj na lici mesta pokazal sled v svojih tajduk, ter pustil streljati na delavce. Eden od njih je bil ustreljen. Delavci so se dolgo branili in več uradnikov ranili, predno so odnehali.

Daleč smo že prišli. Zdaj se nas celo pobija, kakor stekle pse, ako smo tako predrzni (?), da zahtevamo od naših trinogov svoje krvavo zaslužene groše. Kdaj bodo vendar delavci sprevideli, da so res pravi sužnji kapitala, da jim je treba stopiti v svetovno organizacijo, če se hočejo oprostiti sramotnih verig, ki jih vežejo na sebi enaka bitja. Dragi delavec, verjemi nam, da le socialna preosnova-revolucija te zamore osvoboditi težkih spon in ti dati lepo življenje, do kakoršnega imaš pravico, kakor vsako drugo človeško bitje!

Povodenj.

Portage, Wis., 23. sept. — Promet med Baraboo in tukaj je popolnoma pretrgan. Pota stoji 2-6 čevljev globoko pod vodo. Škoda, provzročena skozi predor nasipa, znaša nad \$30.000. Severno od Chien prerije so velika koruzna polja tudi popolnoma preplavljena.

Krščansko usmiljenje.

New York, 23. sept. — Policijski nadzornik Greene je stopil v zvezo z dobrodelnimi društvi in sklenil pogodbo, vsled katere bo vsak berač po poklicu takoj aretiran. Berač so namreč ustanovili svojo organizacijo in to uničiti si je vzel policijski nadzornik v dolžnost.

Meksika.

Monterey, 23. sept. — Vladni nadzornik Dr. Martin naznanja, da je iz mesta Linares že polovica prebivalcev pobegnili pred rumeno mrzlico, kateri je zapadlo že 200 oseb in 2000 drugih leži bolnih na raznih boleznih.

General W. D. Smyman, eden od burških poveljnikov v Južnoafriškanski vojski, je kupil blizo železniške postaje Ortiz zemljo, na kateri se misli naseliti s svojo družino. Nad 50 družin družin je na potu iz Južne Afrike, da se mu pridružijo.

El Paso, Texas, 23. sept. — V pravkar dogotavljeni novi areni se je vršila borba z bikmi. Kot žrtve športa je padlo 6 bikov in več konj. Nad 10.000 ljudi, večinoma Amerikancev, je bilo navzočih. Glavno ulogo je igral znani španski toreador Cervara.

"Glas Svobode"

Prvi svobodni list za slovenski narod v Ameriki. Izdajatelj in urednik: **MARTIN V. KONDA** **FRANK M. MEDICA**

"Glas Svobode" izide vsaki teden in velja za Ameriko: za celo leto --- \$1.50 za pol leta --- 75c

ZA EVROPO: za celo leto --- kron 10 za pol leta --- kron 5 Posamezni list po 5 centov.

"Glas Svobode"

[THE VOICE OF LIBERTY]

is the only union labor paper in America; edited & published every Friday in the Slovenic language by **M. V. KONDA, & F. M. MEDICA,**

"Entered July 2, 1903, at Chicago, Ill., as second-class matter, under Act of Congress of March 3, 1879"

Subscription \$1.50 per year.

Advertisements on agreement.

Naslov za dopise in pošiljatve je sledeči:

"GLAS SVOBODE"

563 Throop St. Pilsen Sta. Chicago, Ill.

DOPISI.

Lockport, Ill. 16. septembra.

K dopisu iz Waukeganu v 39. št. "Am. Sl." — Po tolstem farškem dimu blagoslovljene Franke in Matevže v Waukeganu, poznamo tukaj živeči Slovenci osebno. Čemu se sirote podpisujete v imenu več faranov; bolj je bilo, da bi se podpisali v imenu svojih soprog. Še bolj je pa bilo da bi se vaše "prečastite" same podpisale. Čemu se sirote na duhu spodtikate nad "Gl. Sv." List ni ne proti veri, ne proti Bogu, pač pa je proti nekaterim lakomnim, lahkoživim in ljubezni željnim "gspudom". Mnogo je duhovnikov, katerih "Gl. Sv." direktno ne napada, to je dovolj jasen dokaz, da morajo biti ti bolj od drugih. Več črnila za take Matevže ali bolj rečeno — mevže, se mi smili.

Vas g. ured. pa prosim ne objavite mojega imena, sicer me ta tolpa se ubije. Saj vendar groze javno g. Konda, in jaz jim kaj rad verujem, da so zmožni vsake hudobije napram svojemu bližnjemu. Zgodovina nas uči, kaj vse so taki od farjev nahujskani butci počenjali proti svojemu lastnemu narodu. Divjanje paganov ni bila senca proti temu, kar so uprizarjali maskirani farški hlapci in beriči. Trgali so očete od otrok, može od žena, matere od svojih dojenčkov itd.

Čudim se, da si niso one reve v Waukeganu "tudi" obrisale z bankovci pod nosom. (Mogoče jih niso imele!) Sveti Matiče Nimanič jim je dal lep vzgled za to, ali kaj hočemo, če ni pa ni!

Lockportski svobodoljub.

Conemaugh, Pa. 15. septembra.

Kot prvemu, kateri se oglašava nam nad vse prijetno listu "Gl. Sv." iz tukajšnje slov. naselbine, upam da mi ne bode odrekli nekoliko prostora.

Predvsem jemljem v ozir neko javno pohvalo klevčevske "Nove Surovine" v nekem članku iz m. m. tičeče se neke iz Clevelanda pritepene osebe — v podobi nekega John Modica — katera se je nastanila v tukajšnjem gozdu blizu Windberja, Pa. Kakor znano, dala je ta nad vse pobožna duša, povodom praznika Marijinega vnebovzvetja, napraviti krasen šotor (Zelt), v katerem je maseval neki polski far. S to komedijo je hotela bogohojčeva duša javno pokazati svojo zarukanost. Sicer se je to tudi zgodilo, a prišli smo pri tem lepim rečem na sled. Vprašam torej onega "švindel-možaka", kaj mu je bilo ob uprizoritvi tiste komedije najbolj pri srcu, čast božja — ta mu je bila gotovo deveta briga!

On, kod "Speck-easy" krčmar, je to lepo prišlo uporabil v to, da je iz vseh strani — takozvanih "Camps" — skupaj zložil rojake pravo pridno skubil, kakor, da bi se pri to stavo. Le med službo kaj je nekako prenehal napivati, pa da bi ta farški kleč-

plazec točil vsaj dobro, zdravo pijačo, naj bi že bilo, a kaj, ko je napajal uboge delavce z nekimi posebnimi vrstami "starim Reinhalerjem". Sploh dela s svojo židovsko kramarjivo vedno dvojen dobiček, a vzlic temu ni prodajanje vina kot tako njegov glavni smoter, marveč mu je prva in glavna skrb opijaniti vednega delavca, da ga potem vsili igrati. Kdo vleče pri tem ta "kratko", je samo ob sebi umevno. Pijanemu siromaku se toliko časa kradle denar iz žepa, dokler ne izgine zadnji cent v roke "uzornega katoliškega lumpa". Umevno je torej, da ni igra le za kratak čas, marveč je ena najbolj hazardnih iger, kar sem jih kedaj videl, tako, da se znebi lahko ubogi delavec v par minutah svojega v 3. do 4. mesečih prihranjenega denarja. Taki so torej ti "praktični katoličani", vedro vneti za čast božjo, kakorekče "patentirani" z raznimi privilegijami in diplomami po uzoru á la Krže, Jeram, Ciril in consorti.

Gorje lopovom! Pravkar — v tem trenutku, ko to pišem — so pripeljali iz omenjenega gozda rojaka M. Bečaja, kojemu se je pamet zmešala radi tega, ker je zaigral onemu vnetemu katoličanu in trgovcu s strupenim vinom, Modicu, v hipu okoli 100 dolarjev. Rahločutni mladenič si je vzel to znatno izgubo toliko k srcu, da se mu je um otemnil, kar bo vplivalo bržkone na celo njegovo življenje.

Živela farška sodrga in vsi njeni pometachi! S takimi in enakimi vzgledi si vijete lavorike za vaše nepozabne zasluge v lopovstvu. Poberite se skoraj farški "švinderji", za svojim ranjnim "šmirom" ali Mirom. Čas prihaja!

Ne morem opustiti, da bi ne poročal ob enim, da smo tudi tukaj stiskani iz strani črne suknje prav v smislu navadnega roparja. Hvala Bogu, da nimamo svoje fare, bili bi drugače še stokrat hujši tiranizirani, kakor smo že itak. V cerkvi ne slišimo drugega kot dajte, dajte in zopet dajte; celo med čitanjem maše se oglasi tuintam: dajte. Menda res misli, da smo tukajšnji Slovenci sami pozabljeni; to sicer nisimo, a zavedamo se v duhu napredka, kateri je posebno nam Slovincem nad vse potreben. Pred tremi tedni se je "kolektovalo" v cerkvi. Tarifa je bil \$1 v ovitku. Kakor sem pozneje zvedel, je bil "prečastiti" jako nejevoljen, ker ni vse tako izpadlo, kakor je pričakoval. Imena onih, ki so darovali po \$1 in več je prečital izpred altarja, vse druge darovalce je zlokobno oštel in sramotil. Živelci taki oznanjevalci Kristovih (?) nauk!

Ob istem času je umrla rojaka g. J. T. hčerka. Plačati je moral \$12 farju za pogreb in en dolar za mašo, katere pa kave ni čital, meneč, da tako mali deklici ni potreba maše. Dolar si je pa vzlic temu pridržal in sicer, po njegovi lastni izjavi, angeljem v čast. Tako torej! Ko bi omenjeni rojak poslal onemu farškemu lumpu \$20, mar mislite, da bi dobil cent nazaj? Nikdar ne! Kdaj je še dal volk ovco nazaj? Pri vsem tem pa je g. J. T. s svojo ženo vred bolan in je reditelj še treh živečih otrok, a na to ne gledajo farški mavharji.

Omenim naj še tretjega oduha, imenom Jan Martvoni. Sicer ne žanje ta med nami Slovinci, timbol pa med Slovaki in Madjari. Jeram sam ni mogel biti tako hudobec, kakor je ta črni krokav. Pred 7. leti je prišel semkaj ves razčepan in v velikih denarnih stiskah, a danes poseduje, kakor je splošno znano, 120 tisoč premoženja, naložena po raznih hranilnicah.

Vprašam te slovenski delavec in sotrpin, kaj pa imamo mi od vsega našega trpljenja in znoja? Nič, ali pa bore malo! Ali se hočemo pustiti črnim krokarjem večno skubiti, saj jim je vera le izkoriščevalno sredstvo, sicer bi ne hodili roko v roki s kapitalisti — bi se ne skrivali pod eno krinko! Maziljeni koštrun tukajšnje slovanske cerkve je celo agent, pravi pravcati "businessman", prodaja "šifkarte" in pošilja denar na "všitke strane". Torej zares že tako daleč! — Kaj bi vendar storil naš Zveličar, ko bi prišel še enkrat na svet in se prepričal v temeljnih sam o oskrunjevanju in zlorabljenju njegove vere. Navadni bič bi mu pač ne zadostoval; pograbil bi za volovsko žilo in pognal k vragu take proklete hamburgerje. Ej, ne živimo več v časih inkvizicije, ampak v 20. stoletju — v stoletju prosvete in napredka.

Bratsko-socialni pozdrav vsem omenjenim in čitateljem "Gl. Sv." Podpirajmo bratje svoje glavo! *Pravoslavni*

Chicago 14. septembra.

"Odbor" slov. cerkve v Waukeganu je priposlal "Am. Sl." neki "popravek", ki je menda naperjen proti meni. Prepričan sem, da se ni vredno pregovarjati z duhoborci v obliki "cerkvenega odbora", ki postavlja — menda novomodno — svoje "častna" imena po vrsti, kakor se vrstijo "vinervirštelci" v usta lačnega, in to že vsled tega ne, ker vem, da se ne motim v domisljiji, da si je "Ivane z Mokric" dotična imena v podpis nežno sklanjanega "popravka" le izposodil pri svojih ovčicah. Prokleta malo se brigam res za take podrepne koštrune. Ostanem pa pri tem, da poznam Ivaneta še iz Chicago, celo osebno, prav dobro. Kdor ga vsaj deloma pozna, oni ve, da ni bil Ivanek še nikdar čist. Ako je postal zadnji čas drug mož, toliko bolj je zanj in tudi za socializem med Slovenci, čim se nam pridruži in *pošteno* deluje v prosep človeštva. Ako pa ostane Ivanek tak, kot kakoršnega se je pokazal nam čikaškim Slovincem, moram le pomilovati podrejene mu ovčice. Da pa Ivanek "boleha" po mamoni — bo gu denarja — mi ne bo nihče oporekal. Glavno je torej to, da je Ivček tak!

Laž je, da je bil g. Konda v Waukeganu. Resnica pa je, da je bil tam nekdo drugi, koji je nabral brez vaše "doklade" vseeno precejšnje število predplačnikov na "Gl. Sv." To je faktum "Vinerviršterji"! V ostalem se lahko postavite vsi skupaj na glavo v "mišigenskim lejku". Škoda takih petolizcev bi itak ne bilo, posebno "onega" zarukanega oštirja ne, ki misli, da mora biti vsak človek tak tepec, kakor je sam. O, weit davon, zeleno dušno revče!

Nimbus.

Ciganka.

Spisal A. R.

(Konec.)

Potrpi so mi bili gradovi, katere sem si bil zidal v oblake, čutil sem, kako se mi krči srce, rad bi bil za jokala, a mogel nisem.

Od onega večera naprej nisem šel iz sobe svoje, kjer sem presedel cele dni. In v nočeh, ko je vas uže spala, bilo mi je tako hudo! Premetoval sem se po postelji, toda zadremati ni se mi hotelo.

Neko noč stopi mati moja tibo v sobo in sede k moji postelji. "Ali si bolan, Ivan?" vprašala je mehko in mi gladila lase, vroče čelo. Zakrijem svoj obraz in zastočem.

"Da bi skoraj umrl, mati!"

Plašna rde pogleda, v očesu zaleskeče ji golza in skloni se name, potem nadaljuje: "Zakaj skrivaš pred menoj, kar ti teži srce? To ni prav. Povej mi, kar te vznemirja, saj sem tvoja mati."

"Ne morem, mati! Pustite me, da molčim!"

"Hočeš mar, da ti sama povem? Kaj ti je bilo treba hoditi okolo ciganke — malopridnice! Svarila sem te, a poslušal me nisi."

Kaj ne opazi vsega materino oko! "Mati, ne govori o njej!" zaklical sem. "In vendar me je ljubila, sama mi je rekla."

"Verjel si je? Potrpi otrok, — zaspil, Ivan, in pozabi jo!"

Popravila mi je vzglavje predno je odšla; in res skoraj potem sem zaspal.

Krasnega jutra v prvi polovici septembra pritekla je stara kmetica v raztrgani kočamajki in velicah čevljev svojega moža v našo vežo. "Tržačana so ubili," zakričala je sopihajoča in prekrizala se skrivaj na prsih. "Fantje so ga, najbrž ko je vasoval pri onej na holmu. Bog se usmili njegove duše!"

"Prav so storili. Dobil je, kar je iskal. — Kaj mu je bilo treba lažiti k njej?" vskliknil je brat moj, ki je tedaj uže pohajal med fante. Uhogi Tržačan!

Ne daleč od Ankinoga doma ležal je krjav na stezi, v roki držal je šopek cvetja...

Prišla je gospodska, in mnogo so jih zaprli, ali kmalu morali so jih izpustiti. Konečno pozabilo se je vse.

Par dni pozneje zapustila je mati Eugenijeva našo vas potem, ko je vroskekrvna in izdelo se mi je včasih, kakor da je iz rodu kralja Salomona, o katerem poroča sv. pismo, da je imel 700 žen, 300 drugih jenskih in deklet brez broja. Prav pravi sv. pismo: "Tria sunt insaturabilia, et quartum, — quod non"

dam", jecal je v zadregi in nemirno tlačil klobuk pod pazduho. Na okajenem papirju pisala mi je Anka, da naj ji odpustim. "Vrni se k meni ljubček — — —. Letajo lastavice čez vasico in glasi se pesem vasujočih fantov, ali tebe ni?", pisala mi je. O Tržačanu ni bilo besede.

Krvavečim srcem zapustil sem koj drugi dan očevino. — — — Anke nisem več videl. Preselila se je drugam — a nikdo ni znal, kateri kraj si je izbrala v bivališče.

Zrtev razmer.

(Zapiski kranjskega kaplana).

X.

"Quos vult perdere Deus, dementat prius." Zavedal sem se dobro, da sem na potu v moralni propad, in vendar nisem omahoval. "Čemu naj bom jaz, revno bitje, boljši, kakor so visoki dostojanstveniki" tako mi je šumelo po glavi, ko sem se zopet odpravil na pot h gospe Heleni.

Ni je bilo doma, vsaj njena dekla mi je tako rekla. Ali je bilo to znamenje, da me neče več pozpati? A niti trenotek nisem mislil, da odneham. "Če si v meni zbudila hudobnega duha" — sem se rotil — "potem vedi, da ga ne uženeš v lozji rog; bomo videli, gospa Helena, kdo se bo zadnji smejal; ti si mi ugrabila cvet nedolžnosti — zdaj ne poznam nobenih obzirov več."

Obšla me je misel, obiskati svojega spovednika, gospoda Urbana. A čemu? On bi me bil skušal rešiti, jaz pa nisem hotel nazaj na pot, ki sem jo smatral za pravo, naj se zgodi, kar hoče, in če bi zaigral izveličanje svoje duše.

Naslednjega dne sem zopet potikal pri gospe Heleni. Bila je doma!

Čim sem vstopil v sobo, sem spoznal, da je gospa Helena pripravljena na moj obisk in pripravljena tudi na vse, kar se utegne zgoditi.

Kako bistroviden sem bil postal v nekaterih dneh. Zgodilo se je z menoj kakor z našima dedoma v raj: čim sta zaužila preprovedani sad, sta spregledala.

In tudi predren sem bil postal v teh nekaterih dnevih. Prej tako boječ in okoren, sem bil zdaj kar nesramen.

Io triomphe! In zmagal sem popoinoma in hitro. Težka ta zmaga ni bila, kajti gospa Helena je bila pripravljena na — kapitulacijo...

Ta ženska ni bila napačna; bila je še vedno lepa in ko bi mi župnik Urban ne bil povedal, da je že 45 let stara, bi tega nikdar ne bil uganil. Seveda, takrat še nisem imel izkušnje, še nisem mogel primerjati, še nisem bil poznavalec in strokovnjak in je torej naravno, da me je omamila.

Čutil sem se srečnega, neizmerno srečnega. Pač me je tudi ta dan obšla misel na obljubo čistosti, a prepodil sem jo hitro. Kako more tudi veljati obljuba, ki je človek ne more držati in kako more taka obljuba biti Bogu dopadljiva! In ni me obšel kes in ni me pekla vest!

In tako srečo mi je prinašal odsej vsak dan. Ko sem naslednjega dne obiskal gospo Heleno, sem bil še srečnejši, ko dan poprej. Gospa Helena je bila prava virtuozinja v ljubezni in kadar sem jo zapustil, sem bil vesel svojega življenja.

Dostikrat sem vskliknil: Na tem svetu je lepo — kaj mi mar, kaj bo po smrti! Časih sem mislil, da je taka misel žaljenje Boga, a zdaj vem, da to ni, in hvalim previdnost božjo, ki nam je na tej pusti zemlji dala družico, ki ta svet premeni v raj. — — —

Sreča in ljubezni me je v vsakem oziru premenila in dostikrat mi je gospa Helena rekla: "Mali moj kaplanček — tebe ni več spoznati". Prej sem bil dostikrat čmeren, resnično vesel pa nikdar. Se laj sem se rad smejal, začel zahajati v družbe, se šaliti z dekletki in časih sem se tako daleč spozabil, da sem iz gole porednosti dekleta v spovednici spravljval v stisko.

In moja vest je bila mirna. Ko bi bil koga ubil ali koga ogoljufal, bi se bila vest gotovo oglašila.

Prišel je pa tudi dan, ko me je začela mučiti vest.

"Bis repetita placent, assueta vilescunt." Gospa Helena je bila vroskekrvna in izdelo se mi je včasih, kakor da je iz rodu kralja Salomona, o katerem poroča sv. pismo, da je imel 700 žen, 300 drugih jenskih in deklet brez broja. Prav pravi sv. pismo: "Tria sunt insaturabilia, et quartum, — quod non"

Pozor! Slovenci! Pozor!
Slov. del. pevski zbor "OREL"
priredi v soboto dne 26. septembra 1903. v narodni dvorani g. St. Pozorje - a 587 Center Ave. na vogalu 18. ulice **VELIKO KONCERTNO VESELICO.**
Začetek točno ob 8 uri zvečer.
Zbor bo popeval lepe, milo doneče slovenske pesmi. — Pevski vodja in učitelj zborn. prof. Karol Coufal. Godbeni vodja, prof. Jos. Kratochwil.
Zraven drugo zabave, tudi igra na dobitke. Ples. — Ustopnina za gospode 25c. — Dame proste.
Vse čikasko in okoličansko Slovence, vsa slovenska in hrvatska društva vabi na prisostvovanje uljudno
ODBOR.
Eden za vse in vsi za enoga!

Obrnite se zaupno na nas
kadar hočete odpreti saloon ali se zmeniti za pivo.
Lahko govorite z nami v slovenskem jeziku, a naše izborna pivo je po evropsko kuhano, tako, da bode te vsojelo delali dobro kupeljo.
Kadar nimate časa priti osebno do nas, pišite ali telefonirajte nam, na kar bode te dobili hitri odgovor. Imamo pivo v sodčkih in izvrstno vležano pivo (Lager-Beer) v steklenicah.
Tel. Canal 967 **ATLAS BREWING CO.** 21. & Blue Island Ave.

Wilke
Zanesljivi fotograf
391 - 393 Blue Island Ave. cor 14th St.
20letna okušnja v izdelovanju **NAJBOLJŠIH, NAJLEPŠIH, NAJFINIJEŠIH in NAJMODNEJŠIH**
Fotografij.
Zenitvanjske slike posebnost.
Nizke cene. Hitra in uljudna postrežba.
Dela jamceno in skrbno izgotovljeno.
Tvrdba ustanovljena 1883. TELEFON ŠT. 287
Slovenel, zahajajte tje, kjer se vam v vseh ozirih točno in uljudno postreže.

CHICAGO LIQUOR HOUSE.
Največja zaloga "Kentucky Whisky's", kalifornijskega žganja in vina.
HITMAN LEVIN, F. HEIM BREW. CO.
136 FRONT ST. PUEBLO, COLO.

NOVA TVRDTKA PERKO & CO.
Priporoča rojakom razna najboljša vina in importiran "viski". Keglišče na razpolago.
1214 BOHMAN AVE. PUEBLO.

"DELAVSKI DOM",
PHIL. BAST LASTNIK,
535 Blue Island Ave.,
CHICAGO, ILL.

Tu najde vsak posameznik postrežbo, kakoršno narekuje bratski socializem. Veliki posebni prostori za skupščine in društva na razpolago.

Prate slovensko po voliki ineprednosti omilki.
Majorca slovenska tvrda
580 So. Center Ave.
CHICAGO, ILL.

Pozor rojaki!!!
Potujočim rojakom po Zdr. državah, onim v Chicagi in drugim po okolici naznanjam, da točim v svojem novourejenim "saloonu" vedno sveže najfinejše pijače — "atlas beer" in vsakovrstna vina. Unijake smodke na razpolago. Vsaemu v zabavo služi dobro urejeno keglišče in igralna miza (pool table). Solidna postrežba zagotovljena.
Za obilen obisk se vljudno priporoča:
MOHOR MLADIC
617 S. Center Ave. blizo 19. ulice CHICAGO, ILL.

Za Ameriko patentirane Harmonike, izvrstno delo, se dobe samo pri Slovencu
John Golob
203 BRIDGE ST. JOLIET, ILL.

McMAHON & COLLIER
pogrebniika.
Dobra in cena postrežba.
COR. D. & S. UNION AVE.
PUEBLO, COLO.

SLOVENSKO-HRV. GOSTILNA
427 W. 18th St. Chicago, Ill.
Toči se vsajno sveže "Schoenhoffen" pivo. Biljar in keglišče na razpolago. V obilen poset se priporoča.
JOHN ERVA

quam dicit: Sufficit... O resničnosti tega svetopisemskega izreka me je prepričala gospa Helena, in čim sem prišel do tega prepričanja — kar je seveda trajalo precej časa — me je tudi vest začela peči.

Da me niso vzgajili duhovniki in za duhovniški stan, da mi niso z misterijami in dogmami napolnili glave, bi bil ta notranji boj dvo-bojeval brez posebnih težav. Slušal bi bil srce in razum. Tako pa, pod vplivom cerkvenih nauk in cerkvene vzgoje, nisem mogel priti na jasno. Danes sem obupno padel pred podobo Križanega in vzdihal: "Deus, in adiutorium meum intende!"; jutri sem se s cinizmom, ki sem se ga sam ustrašil, otresele vseh pomislekov in začel dvomiti o vsem, kar uči katoliška cerkev.

Počasi so se mi začeli pojmi bistri. Čutil sem dobro, da nastaja mej cerkvenimi nauki in mojo osebo čedalje globlje brezno, in da bom kmalu samo še po poklicu duhovnik, a brez vere v cerkvene nauke; telo moje da ostane cerkvi, srce in duša pa se oprčila vseh spon.

Kolikokrat sem sam pri sebi mislil: Kristus sploh ni ustanovil nobene cerkve. Kristus ni zapustil ne ene zapísane besede in tudi nobeden njegov učencev ni zapustil nič pisane, pač se pa hvali sv. Pavel, da se je v Antiohiji krepko zoperstavljal naukom sv. Petra — zakaj naj torej smatram cerkvene nauke za božje?

Nisem imel poguma, zaupati komurkoli svoje notranje boje in svoje bolesti. Niti k svojemu spovedniku, gospodu Urbanu, se nisem upal. Ohranil sem vse svoje bolesti in vse svoje dvome zase. Pred ljudmi sem se vedel kakor poprej, morda sem bil še nestrpnjši, vsaj v svojih propovedih, tako da ni nihče zapazil velike spremembe, ki se je z menoj zgodila. Postal sem bil pravi hinavec, kakor jih je vse polno ravno mej tistimi, ki imajo vero in cerkev vedno na jeziku, srce pa prazno ali polno hudobije. Časih se me je pač polastil obup ali — nazaj nisem mogel več in tudi nisem hotel in le resignirano zajčal: Refugium peccatorum — ora pro me!

ROJAKI! Ne zabite na veliki piknik čikaških socialistov v nedeljo 27. sept. v Kuhn's Parku. Razlagal bo o socializmu katoliški župnik Hagerty, kateri ima več poštenja in srca za delavstvo v sebi, kakor vsi kranjski farji skupaj. V Kuhn's Park Vas popelje Milwaukee ali pa Western poulična kara.

Denar ali življenje.

Gospod Henderson iz Riverside sklenil je vse spekulacije opustiti in samo za svoje zdravje skrbeti. Zakaj? Bogati mož je neumorno delal in srečno spekuliral, mnogo denarja zaslužil, konečno pa vendar prišel do spoznanja, ko je težko obolel — da ni denar najboljšje na svetu in se odločil žrtvovati denar in varovati si življenje. Navadno vsaki človek, kateri ima mnogovrstne posle za nemarja glavno reč — sam sebe. Nikdar se ni pa trebo bati človeku, kateri pije redno Trinerjevo zdravilno grenko vino, da bodo njegovi organi oslabei, ker to vino čisti in obnavlja kri in tako kontrolira celo prebavo, oživi živce, ojača mišice, sploh vzdrži človeka zdravega. Pijte toraj to vino, pa se vam ni treba bati ne za denar ne za življenje, kar oboje ostane v popolnem redu — samo pazite, da vas kdo ne goljufa in mesto Trinerja kako žlobodro posili. Dobl se v lekarnah, dobrih gostilnah in pri izdelovalcu, Jos. Triner, 799 S. Ashland Ave., Chicago, Ill., Pilsen Station.

Predstojnik kemičnega zavoda Dr. Wiley

je imel nedavno pred zdravniško komisijo nacionalne družbe znanstveno predavanje, v katerem je, v obeni blagor človeškega zdravja, predvsem načelal, biti ljudem posebno pazljivim, da bi ne uporabljali ponarejena zdravila. Med drugim je rekel tudi: "Čuvajte se ob vsaki priliki falsifikatov, kateri imajo na človeško zdravje uničujoče posledice in zahtevajte vedno samo originalna zdravila." Uradno je dokazano, da je Kolinovo originalno "zdravilno grenko vino" najboljši zdravilo proti žledoljni bolezni, pomanjkanju krvi, nemirnemu spanju, živcem in vsestranskim slabostim telesa. Kolinovo zdravilno grenko vino izdeluje v Ameriki samo iznajditelj tega zdravila J. A. Kolin, veletrgovec z vinom 1511—1515 W. 12th Str. Chicago, Ill.

RAZNO.

Sinoda kranjskih duhovnikov v Ljubljani

je končana. Ta sinoda je bila podobna nekakemu konklavu. Zborovanja so bila vsstolni cerkvi, seveda pri zaprtih vratih. Zanimiv je bil pogled na te blagoslovljene, kadar so zapuščali cerkev. Pravo senzacijo so namreč obujali — trebnih prečastih gospodov udeležnikov. Toliko tako kolosalnih trebnih še ni bilo nikdar videti v Ljubljani. Bil je pravi kongres pitanih fajmoštrov. Navaden človek se pojma nima, kake dimenzije zamore dobiti tak župniški trebnih. Videli smo eksemplare, ki bi zaslužili Barnumovo pozornost, eksemplare, katere smo ogledovali z globokim občudovanjem. In to občudovanje je bilo tem opravičenejše, ker je brez dvoma posestnik teh raritet stalo silnega truda, predno so si vzredili take trebuhe. Ljubljancem so se teh trebnih jako prestrašili, kajti mislili so, da se sedaj podraže vsa živila. Na srečo se ta bojazen ni obistinila, priznati pa se mora, da so si nekateri ljubljanski gostilničarji vsled čudovitega, uprav fenomenalnega apetita gospodov sinodistov, ki se ni ustrašil nobene množine jedi in piščic, znatno opomogli. Temu se ni čuditi. Poprek so potrebovali ti gospodje sedemkrat toliko, kakor drugi ljudje — in to že nekaj za-leže. Kar se tiče sinode same, se ne da dosti izvedeti. Čuli smo, da je vsak kdor je hotel pri tem duhovniškem shodu govoriti, moral menda 14 dni poprej predložiti škofu svoj govor. Tako je škof preskrbel, da se je govorilo le to, kar je njemu všeč in ničesar takega, kar bi bilo morda pametno, koristno in rodoljubno, a škofu slučajno ni všeč. Iz "Slovenca" je spoznati, da se je razpravljalo o strogopolitičnih zadevah. Sinoda je bila vendar shod duhovnikov — čemu se je torej bavila s političnimi zadevami? Če imajo črevljarji shod, se pomenijo o črevljarstvu, duhovniki pa imajo cerkven shod, da se pomenijo o politiki. Ali ni to narobe svet? Sicer pa ne kratimo duhovnikom veselja, da prirejajo sinode in kar hočejo ter se na njih posvetujejo, kako bi slovenski narod obdržali v svoji oblasti — kar je v naših močeh, storimo vse, da se njih grdi in pogubni sklepi ne uresničijo. ("S. N.")

K protestantizmu je prestopila

v Celovcu 77letna vdova železnškega nadzornika, Karolina Jahne. Da tako stari ljudje zapuščajo vero svojih očetov, mora pač biti veliko nezadovoljstvo s katoliško cerkvo in njenimi služabniki.

Duhovnik — trgovec z dekleti.

V Gleiwitzu so zaprli katoliškega duhovnika Gnielinskega, ko je hotel sedem deklic odpeljati v Ameriko.

Nuna — tatica.

V Nancyju so prijeli neko nuno iz St. Charles, ker so jo zalotili v neki trgovini pri tatvini. Na policiji so jo slekli ter preiskali. V njenih nenavadno velikih žepih so našli razne ukradene predmete, kakor: milo, puder, krtačice, oa tudi eno tobačnico in dragocen ustnik za smodke. Komu je pač hotela pokloniti nuna zadnje predmete? Ker je prednica brž poravnala škodo, je okradeni trgovec ni naznanil sodišču.

Boris Sarafov.

Tega voditelja in organizatorja macedonske vstaje imenujejo splošno "kralja Borisa". Balkanski Slovani ga naravnost obožujejo, Turki pa so razpisali na njegovo glavo 30.000 K nagrade. Vkljub temu pa Sarafov neprestano potuje, vse atentate skoraj vodi osebno. Vedno je drugače oblečen. Nedavno je bil Sarafov z 20 oboževalnimi možmi v sredi vasi blizu Ohridskega jezera ter je nabiral prostovoljce. Nenadoma je neki zaupnik pritekla s klicem "Turki gredo!" Za odgovor je imel Sarafov nremalo moč. Brez dolgega obotavljanja je zapovedal: "Vrzite vse puške v hlev, pokrijte jih s slamo ter se preoblecite v kmečke obleke!" To se je v naglici zgodilo in vstaja so poglobili po travi. Sarafov pa si je še zapalil nipo. Ko je prišla turška četa, zaklical jim je turški častnik: "Hola, možje, kaj delate?" — "Kaj delamo, počivamo po delu!" — "Ali so tu vstaji?" — "Ni jih", odgovoril Sarafov. — "Ali ste videli tistega prokletega psa, Sarafova? Pravijo da je ta." — "Sarafov?" Zavpaje Sarafov ter stisne pesti.

No ta bi si zapomnil, ako bi prišel v naše roke. Ta malopridnež, koliko nesreče je zaradi njega prišlo nad nas. O, če bi ga le dobili pred se!" Tudi Sarafovi tovariši so vse križem psovali na Sarafova. Častnik jih je pohvalil: "Pametno mislite, možaki," ter je odkorakal s svojimi 200 vojaki, da poišče drugje Sarafova.

Papež — framazon.

Dmajaškemu listu "Zeit" piše neki katoliški duhovnik, da je po smrti papeža Leva XIII. nastal med katoliškimi duhovniki strah, da bi postal papež celo kak prikrit "prostozidar". Kot tak ni bil na glasu nihče drugi kot papeški kandidat — Rampolla. V mnogokaterih samostanih so celo molili, naj bi Bog odvrnil od katoliške cerkve nesrečo, da bi ne dobila Rampolla za papeža. Duhovniki niso niti pred kmeti prikrivali svoj strah, in prav pogosto je bilo slišati brumne kmete zdihovati: "Sedaj moramo posebno veliko moliti, da bomo dobili zopet katoliškega papeža". Vkljub temu pa je silil sv. Duh v Rampollo in le veto avstrijskega cesarja ga je pregnal. A sedaj se delajo klerikalci, kakor da bi se bila vsled tega vetoja zgodila katoliški cerkvi velika krivica ter protestujejo proti — svojemu vladarju. V istini pa se jim je odvalil kamen s srca, da se je Rampollova izvolitev sploh preprečila. Toliko odkritostnosti je pri vseh klerikalnih dejanjih.

SVARILO!

"Odbor" društva sv. Cirila in Metoda št. 16. (J. S. K. J.) svari vse rojake pred nekim Maks Hitztharjem, rodom Štajerc, koji je skrivaj pobegnil od tukaj in odnesel s seboj svoto \$ 74.25 društvenega denarja. Imenovani je velike in močne postavne ter dolge prave. Pisal je svojim rojakom zadnje pismo iz Pittsburga, Pa.

Ako ve kdo od rojakov za njegov naslov, naj ga blagovoli naznaniti društvenemu predsedniku, Frank Jakopič u Box 97. Coffemangh, Pa.

Mirko Vadjina

390 W. 18. St. Chicago, Ill., priporoča SLOVENCEM svojo BRIVNICO.

J. Dweyer

670 BLUE ISLAND AVE. CHICAGO, ILL. priporoča SLOVENCEM svoj "SALOON". Fina vina, smodke in rakije po zmerni ceni. Postrežba točna.

Anton Schweiger,

1002 S. 13th St. OMAHA, NE.

Anton Šukle

PUEBLO, COLO 604 S Santa Fe. Priporočam svojo gostilno, kjer točim vedno sveže pivo in žganje. TELEFON 507 Main.

Nazdar rojaki!

Slovenem in drugim bratom Slovanom priporočam svoj lepo urejeni "SALOON".

Točim vedno sveže pivo in pristne druge pijače. Raznovrstne fine smodke na razpolago.

Potniki dobé pri meni čedna prenočišča in dobro postrežbo.

Za obilen poset se priporoča MARTIN POTOKAR, 564 S. Centre Ave. Chicago, Ill. Telefon števil. 1721 Morgan.

Rojaki, ne pozabite starega prostora, John Koščička.

"NARODNA DVORANA"

STEFAN POPOVIČ lastnik, 587 CENTREAVE, CHICAGO, ILL. Izvrsna vina, rakije in smodke. Velika dvorana za seje, ples e

Društvene vesti.

Društvo sv. Petra in Pavla Pozivlja vse svoje ude, da se zanesljivo udeležijo zborovanja vsakega 13. v mesecu v dvorani na S. Santa Fe Ave. št. 1207 PUEBLO, COLO.

Na občnem zborovanju bratskega društva "Sokol" v Puebli, Colo. so bili voljeni v odbor za prihodnje leto sledeči uradniki: Ivan Marinčič, predsednik; John Phut, blagajnik; John Mohar, zastopnik in Pet Calig, tajnik. Določilo se je, da kdor se ne udeleži dveh sej zaporedoma se suspendira iz društva. Bratje, bodite točni in vestni v izvrševanju svojih dolžnosti.

Slovensko podporno bratsko društvo "SOKOL" v Clevelandu, O. ima redne seje vsako prvo nedeljo v mesecu v "Union dvoran", na St. Clair St. Društveni zdravnik je dr. Kehres. Kdor hoče pristopiti k društvu naj se zgleda pri Jacob Hočevarju St. Clair St. 1593 ali pa pri Louis Recherju St. Clair St. 1223. Bratje agitirajte v prid društva! ODBOR.

Pozor!

Kaj pustiš od nevednih zobozdravnikov izdirati svoje, mogoče še popolnoma zdrave zobe? Pusti si jih zaliti s zlatom ali srebrom, kar ti za vselej dobro in po najnižji ceni napravi

B. K. SIMONEK

ZOBOZDRAVNIK 544 BLUE ISLAND AVE. CHICAGO, ILL. Tel.: Morgan 433.

ROJAKOM

Potujočim in tukaj bivajočim, priporočam svoj novi, lepo urejeni

"SALOON"

Kjer točim vedno sveže pivo, razna fina vina in likerje. Postrežba točna, samo z unijškimi smotkami. Biljar v hiši. Potniki dobe čedno prenočišče. Za obilen poset se rojakom priporoča

Leonard Puh lastnik

9950 Avenue N S. CHICGO, ILL.

MATIJA ERKLAVEC,

433 W. 17th St. CHICAGO, ILL. edini slov. krojač v Chicagu, se priporoča rojakom v izdelovanje nove in popravljane stare obleke, katera bo izgledala kakor nova. Vse po zmerno nizkih cenah.

URBAN BRO'S

pogrebniški. 393 W. 18th. St. Chicago, Ill. CENA IN DOBRA POSTREŽBA.

MALI OBLASI IZ CLEVELANDA O SLOVENCEM ROJAKOM!

Za žejne treba pijače. Dobro pijačo — izvrstno vedno sveže pivo, vino in drugo, toči rojakom in drugim bratom Slovanom v svoji gostilni

Louis Recher 1223 St. Clair Str.

Kaj prvi zgornji prijatelj moj da toči dobro sveže pivo in drugo pijačo v svoji gostilni! — tudi jaz enake ne pogrešam v svojem "saloonu".

Jos. Yanchar 151 E. Madison Ave.

Sveže pivo, vino itd. naj točita zg. prij. moja! Ravno tako dobro postrežem tudi jaz v svojem "saloonu", le paldite in prepričajte se.

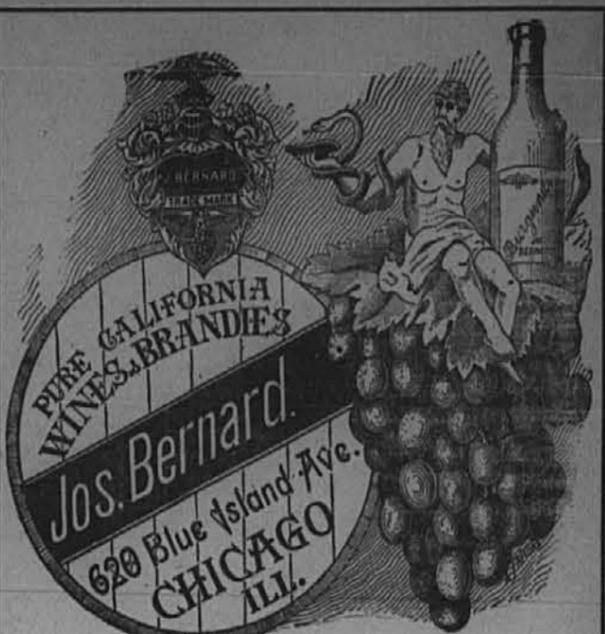
Jacob Virk 1058 St. Clair Str.

JOS. KRANJC, krojač 1207 St. Clair Str. Cleveland, O. priporoča p. n. občinstvu svojo krojaško obrt. Izdeluje najelegantnejše obleke itd.

Če hočete imeti fine slike idi k fotografu LIEBICH-u 80 — 86 Euclid Ave. Cleveland, O.

Clifton St., Cleveland, O. ne pa v Ljubljani! Pri meni se dobijo poštena postrežba pijače in prenočišča.

FR. MAREŠIĆ.

Slovan naj podpira Slovana!
Velika trgovina likerjev, najboljših kalifornijskih vin, kakor tudi rakije itd. Prodaja na debelo in drobno. Postrežba točna in poštena; cene nizke. Za obile naročbe se priporoča vsem
JOS. BERNARD,
620 Blue Island Ave. Chicago, Ill.

Sedaj je najboljši čas za FOTOGRAFIRANJE.
Izdelujemo slike po najnižjih cenah; s malih slik napravimo velike. Obiskujte redno
Maly's Studio
570 W. 10th St. CHICAGO, ILLINOIS.

Pozor Slovenci!

Spodaj podpisana naznanjava p. n. občinstvu da sva na 129 S. Genesee St. Waukegan, Ill., odprla veliko novo prodajalnico, preskrbljeno z različno, množestvilno robo. Imava v zalogi raznovrstno moško obleko, klobuke, spodnjo obleko, čevlje, rokavice, nogavice, srajce, ovratnike, zapestnike, "Overalls" in "Jumpers", ter vse vrste obleke, spadajoče v to stroko. Z VELETOVANJEM KOŠICEK in STEFANIC 129 South Genesee Str. Waukegan, Illinois.

JOHN FERBEZAR

629 S. Santa Fe Ave, PUEBLO. Priporočam rojakom svojo novo, lepo urejeno gostilno, kjer točim vedno sveže Walterjevo pivo. Izvrstno žganje in fine smodke na razpolago.

SE PRIPOROČAM BRATOM SLOVENCEM

za obilen obisk moje manufakturne trgovine, prej lastnik Dušan Lagjevič. Bodem vedno dobro postregel vsem.
BUDE RADKOVICH,
1247 S. SANTA FE AVE. PUEBLO, Co.

SVOJ K SVOJEMU!

PRODAJA PAROBRODNIH KART IN POSILJANJE DENARJA V STARO DOMOVINO.
ANTON SCHWEIGER,
568 W. 18th Str., Chicago, Ill.
Zastopništvo za Jos. Trinerjevo Zdravilno Grenko. Vino Angelika Bitters, Kalifornijsko Vino in Rakije. Nizke cene; zajamčena, hitra in poštena postrežba.

OBVESTILO!

Podpisani si usojam naznanjati p. n. občinstvu, da sem prevzel "Saloon" rojaka Jak. Martinčiča v Summit, Ill. Moje načelo je in bode vselej sprejemati Rojake najljubnejše, vsled česar upam, da se bode tudi meni izkazovala tista naklonjenost, kakor mojemu predniku. Posetnike prijatelje in c. rojake v obče zagotavljam, da bodo vsak čas postreženi točno z izvrstnimi smotkami, svežo pivo, raznimi likerji, "Portvini", Trinerjevim vinom itd. Za zabavo novodobno kegljišče. Rojaki znanici, prijatelj obiskujte me v prostih urah, vživati bodele vsaj čisti znak. Na zdar! o — o FRANK KOENIG, o — o Summit, Ill.

Velika razprodaja obuval.

Vse moje zaostalo letno obuvalo, obstoječe iz: moških nizkih in visokih čevljev, ženskih nizkih čevljev, "patent leather" čevljev, otroških črnih, rdečih, modrih čevljev, se bo prodajalo ta mesec po jako nizki ceni. Cene sem znižal le, ker rabim prostor za nove jesenske in zimске čevlje. Lepa novci do novih čevljev, dajte in vprašajte po Oxford" \$1.75; za deč. za ženske od 98c. do ki za deklice št. 8½ do od \$1.25 do \$1.48. Otveljški št. 2 do 8 po 99 prilika priti z malimi se nudi vsakemu, le pri moških "Calf Vici Kid ke od \$1.25 do \$1.48; \$1.25 in \$1.30; čevljev. 2. po 48, 75, 89, 98c. in ročji rudeci in črni št. do 98c. — Bodite prepričani, da je to edina prodajalnica, kjer si lahko prihranite lope noyce na obuvalu. Vsa dobri krasno darilo, kdor kupi pri meni tekoči mesec.
M. KARA, 780 Halsted Ave. med 19. ulico in 19. Place

DR. G. IVAN POHEK

sedaj nastanjeni zdravnik na: S. W. Cor. 10th & Walnut St. in N. W. Cor. Park & Central St., Kansas City, Mo., bivši predsednik večjega nemškega vseučilišča ter predsednik državnega zdravniškega društva in eden najpriljubljenejših zdravnikov zaradi svojih sposobnostij se pripo- niča slovenskemu občinstvu.

Glasoviti in proslavljeni zdravnik. — Ki se je izučil in prejel di- plomo na slovečih zdravniških vseučiliščih v Evropi in v Ameriki z največjo pohvalo, je bil rojen v Samoboru na Hrvaškem; ima 25 letno zdravniško skušnjost. Zdravi najtežje in najopasnejše človeške bolezni. Prisel je mlad v to deželo, z žulji in bogatim znanjem in skušnjami je postal predsednik dveh največjih medicinskih zavodov in dobil je glas svetovnega zdravnika. Zaradi tega naj se vsakdo ki boleha, obrne na: **DR. G. IVANA POHEKA.**

S trajnim uspehom ozdravi: bolezni na prsih, v grlu, plućih, glavni in nazalni katar, krvne in kožne bolezni, revmatizem, slabo prebavljenje, bo- lezni v mehurju, živčne bolezni, kronično onemoglost, tajne bolezni, vsakovrstne rane, izraščanje itd. **Opazka:** ako se je kdo ozdravil brez vspe- ha in videl, da mu nihče več nemore pomagati, naj obišče ali se pi- sme v materinem jeziku obrne na svojega rojaka Dra. IVANA POHEKA. On je na **STOTINE in STOTINE** nevarno bolnih oseb ozdravil, poseb- no pa mu je ljubo pomagati svojemu rojaku in bratu po rodu in krvi. **Dr. G. Ivan Pohek se je pokazal izredno nadarjenega pri zdravljenju.**

— VSI ONI: —

kateri nemorejo osebno priti k njemu, naj opišejo natanko svojo bolezen, kako je stara bolezen, in on odpošlje takoj zdravilo in navod, kako se ima zdraviti. V slučaju, da vidi, da je bolezen neozdravljiva, on to po- ve dotični osebi, ker neče da bi trošil svoj krvavo zasluženi denar.

— NASVETE DAJE ZASTONJ. —

Ne pozabite priložiti znamko za 2c. za odgovor. — Vsa pisma naslovite na

Dr. G. Ivan Pohek,

Post Office Boxes 553 & 563.

Kansas City, Mo. U. S. A.

**Najsilneje orožje
proti boleznim je edino znanost!**

Na kateri način zdravi prof. Collins bolne?

Svet priznava, da je znanost najboljše orožje, s katerim je mogoče bolezni svedlati. Zdravnik, kateri hoče bolnike uspešno zdraviti, mora pred vsem boleznim dobro poznati. Slabi in neizkušeni zdravniki na- pravljajo čestokrat pomote, ktere zamorejo postati za bolnike osodepolne. Ako zdravnik boleznim natančno ne pozna, predpiše bolniku zdravila za kako drugo bolezen, ktera v tem slučaju naravno ne pomagajo, pač pa škodujejo. Ako bi vsi zdravniki takoj spoznali bolezni in vedeli za prava sredstva proti boleznim, po- tem bi mnogo manj ljudi umrlo.

Prof. Collins.

O prof. Collinsu vam vsakdo pové, da je on najizbornejši in najvestnejši zdravnik v vsej Ameriki, dočim se o drugih ne vé, kedo so oni. Niti eden zdravnik se ne more s tako uspešnim zdravljenjem izkazati, nego naš profesor Collins.

Dobro znanemu učenjaku Prof. Collinsu je bilo vedno na tem ležeče, da je bolezen svojih pacientov natančno spoznal. Potom ne- prestanega proučevanja in poskusov je končno tako napredoval, da mu ni težavno spoznati bolezni.

Prof. Collinsa zavod napravil je siromakom že mnogo dobrega, radi česar njegovo dobro ime slovi širom Amerike, kar je uzrok, da število njegovih pacientov vedno narašča. Da zamore vstreliti vse- stranskim zahtevam, moral je svoj zavod razširiti in si omisliti naj- boljše sredstva. Radi tega je prof. Collins vzel v najem za nedolgočas- no novo poslopje. Sedaj, ko je že vse v redu, nahaja se njegov zavod zopet v hiši šte. 140 W. 34th St., New York.

140 W. 34th St., New York,

kjer nadaljuje s svojim blagodejnim delom. Vse dopise je toraj pošil- jati na navedeni naslov.

Vsaka bolnik,

kteri potrebuje zdravniške pomoči, naj se zaupljivo obrne do prof. Collinsa. Ne iščite drugih zdravnikov, ker kasneje bode te njege želeli.

Zdravi vse bolezni.

Prof. Collins pozna takoj po znamenjih vsako bolezen in radi tega zdravi možke, kakor tudi ženske bolezni, bodisi akutne ali pa zastarele kronične. Bolezni na srcu, jetrah, ledvicah, želodcu, pljučah, me- hurju, črevah, grlu, nosu, kosteh, živcih, krvi itd. zdravi v najkrajšem času. Z velikim uspehom zdravi **spolske možke in ženske bolezni.** Možkim in ženskam se ni treba sramovati ter naj na- tatančno in zanesljivo opišejo svoje spolske bolezni. Ktere ženske trpe na takozvanem mesečnem neredu, naj se takoj obrnejo do prof. Collinsa.

Nalezljive bolezni

zdravi profesor Collins posebno uspešno ter v vsakem slučaju jamči za hitro in temeljito ozdravljenje.

Izmed tisočerih dopisov, ktere je dobil prof. Collins od svojih pacientov, priobčimo tukaj le nekatere:

Plymouth, Pa. Bolehal sem dolgo časi na ledoluca. Kakor hitro sem kaj pojedel, pojavile so se v trebuhu velike bolečine in vsaka jed mi je bila zoperna. Lovili sem vse pono priporočeni mi zdravili, ktere mi pa niso pomagale. Radi tega sem tako oslabil, da niti delati nisem mogel. Prof. Collins je pa bil on zdravnik, kteri me je tekem jednega meseca ozdravel.

Ivan Tavčar.

Beonton, N. J. Cenjeni prof. Collins! Vam rojakom naznanjam, da je prof. Collins najboljši zdravnik, kar sem jih dosedaj imela. Bolna sem bila od 17. novembra 1901 do 30. junija 1902. Srce mi je utripalo in tresla sem se po vsem životu. Ker sem pri zdrav- nikih zaman iskala pomoči, sem že skoraj obupala. Konečno sem se obrnila do slavnega prof. Collinsa, kteri me je ozdravil. Zato se vam sečno zahvaljujem gospod prof. Collins. Bog Vas živi na mnogaj in blagaja beta!

Marija Barna.

Spoltovanjem Iv. Repovaj, 606 W. Water St., Mahanoy C., Pa.

Hermanek's Headach Wa-

ters (oblati) so najboljši za gla- vobol, koji prihaja iz želodčnih bolezni, kakor tudi reumatizma. Ženske ki trpe na mesečnih dotokih, zadobe neprecenljivo olajšavo, če rabijo "Headach Wafers".

NAVODILO: Namočite oblat v mali kupici vode in izpij potem vse skupaj. To smes ponoviti čez eno uro zopet, če se že prej boljše- ga ne počutiš. Dva oblata naen- krat ne smes nikdar vzeti. Cena 25c po pošti 27 centov.

Edini izdelovalec in prodajalec

Hermanek, lekarnar

585 CENTRE AVE. CHICAGO, ILL.

"GRAD ZAGREB"

je najstarejši hrvatski "SALOON" na zapadni strani mesta Chicago. Postrežba izvrstna; fino pivo, liker, smodke in biljard na razpolago.

ALOIS PAUSE lastnik, 314 W. 18th St. CHICAGO, ILL.

Izjemne cene za razno robo samo za ta teden. Pridi in kupi.

Hlače (do kolen) za dečke od 1 - 15 let, sama volna, vredne 50, 75 in 68c, zdaj samo 35c	2500 jardov najnovejšega suknja, sama volna, se pro- daja povsod jard po \$ 1.25, pri nas samo 48c	Velika izbena ženskih vrh- nih volnenih sukenj, črnih ali barvanih, krasno ob- šitih, prej \$ 3.98, ta te- den samo 1.75
Ženske, črne satinaсте spo- nje jopice (petticoats), naj- novejši uzorci, prej \$ 1.50, zdaj samo 68c	Kina svila vse barve, prej 50c, ta teden samo 29c	Preproge, prej \$10.00, zdaj komad samo 1.25
Vezila prava cena 10c jard, zdaj 3c	Krasne čepice za gospodične prej 50c, zdaj samo 19c	Hlačice za dečke, prej 25c, zdaj samo 5c
Fini, perkal cena 10c, zdaj jard po 3 3/4c	Visoke nogavice za dame, samo 7 1/2c	Spodnja obleka za dečke po 25c
15 dvanajstin damskih belih in drugih jopice (Waist) prej po \$ 1.25, ta teden samo 39c	Bisernih gumbov dve dva- najstini 2c	Volnene obleke za dečke, najnovejši uzorci, prava cena \$ 3.98, ta teden samo 1.95
Moška spodnja obleka za jesen 39c	1 jard široke bele kontenine (Mušlin) prej 8c, zdaj 4 1/2c	Ženski moderci različnih oblik, prej 50c, \$ 1.00 in 1.50, zdaj samo 29c
Malenki za kavo, jamče- ni. Posebnost, samo 25c	2 vretenca (200 jardov) črne, rudeče itd. niti za razno uporabo, samo 1c	Ure budilke po 59c
Flanelasti ovrтки za ženske se razprodajajo po 68c	Otročje črne "ribbed" noga- vice vredne 15c, zdaj samo 9c	Velika zaloga kašmirskih in drugih oblek prej od \$ 2.50 - \$ 3.00, zdaj po 98c
	Gospodične! Box Calf čizmi vse velikosti, ta teden samo 68c	

ALBERT LURIE CO.
567-569-571. Blue Island Ave.

OPOMBA: Kadar prideš v našo prodajalnico, vprašaj po št. 23

Zlatko Kerhin.

Besede so po ceni.

Ne vprašamo vas, da li verujete našim besedam; vse kar priporočamo je, da poskusite in sami spoznate, da je

Trinerjevo grenko zdravilno vino

(Triner's American Elixir of Bitter Wine)

čisto nepokvarjeno in velike zdravniške vrednosti, edino grenko zdravilno vino, ki nima nič kemikalij, edino vino kot ga je narava naredila, združeno z suhih zelišč in korenin posebno za to importiranih.

Vino je najbolj zdrava pijača. Zelišča so naj- boljše zdravniške sestavine.

To vino napravi kri bogato, rudečo in gorko, dopelje popolno čisto do najmanjših delov teles, jih zalag, redi, dela zdrave, in človek postane močan na telesu in duhu.

Pijte sa Trinerjevo grenko vino in nebojte se potem bolezni ker napravilo vas bo močne, vaše žene in hčere lepe, vaše otroke okrogte in zdrave.

JOSIP TRINER,

799 1/2 South Ashland Ave. Pilsen Station CHICAGO, ILL.

Ne dovoli nobenemu businessmanu, da bi ti usililkako nevrudno ponarejeno vino; ako ti da kaj drugega kot, izvimo Trinerjevo vino dela to iz dobičkarije ker pri ponareje- nim naredi več denarja. Trinerjevo vino mu da malo dobička, a mu naredi dobre prijatelje.

Prof. E. C. Collins,
140 W. 34th St., New York.

Pišite slovensko in naslove napravite tako:

Zavod je odprt vsaki dan od 10. ure dop. do 1. ure pop. in od 2. do 5. ure pop. Ob nedeljah pa od 10. ure dop. do 1. ure pop.

Kašljate?	Imate slabo dihanje?	Ali Vas peče ko pušate vodo?
Blijujete?	Se čutite bolni po vsakej jedi?	Ali Vas zavija v čevah?
Povračate?	Ne morete na stran?	Ali se lahko prestrašite?
Imate polucije?	Ali Vas čelo boli?	Ali se čestokrat prehladite?
Boli Vas bok?	Se Vam roke tresajo?	Imate nalezljive bolezni?
Imate drisko?	Ali Vas koža srbi?	Čutite mrav v ledjih?
Teče Vam iz ušes?	Ali Vam srce močno bije?	Čutite po telesu vročino?
Imate slab tek?	Imate beli jezik?	Čutite na vrh glave bolečine?
Peče Vas v grlu?	Vas bole kosti?	Ste slabi kadar vstanete?